

Zosumarizované podklady o prípravách Poľska na ukrajinské teritórium

Poľsko (PL) pripravilo a realizuje komplex premyslených krokov a opatrení, ktoré maximálne zvyšujú šance pre zapojenie poľských firiem do obnovy Ukrajiny oproti iným krajinám. V otázke obnovy Ukrajiny PL postupuje predovšetkým po bilaterálnej línii s UA a súčinnosť s medzinárodnými donormi je skôr komplementárna. PL využíva existenciu štátnych firiem resp. firiem s účasťou štátu, ktoré už teraz „nasadzuje“ do niektorých projektov na UA.

Komplex opatrení a krokov PL na zapojenie sa do obnovy UA:

1. Vymenovanie splnomocnenkyne vlády pre poľsko-ukrajinskú rozvojovú spoluprácu (Ministerstvo rozvoja a technológie)
16.mája 2023 bola za splnomocnenkyňu vymenovaná Jadwiga Emilewicz. Jej úlohou je koordinovať všetky aktivity v oblasti poľsko-ukrajinskej hospodárskej spolupráce a účasť poľských podnikov na obnove Ukrajiny.
2. Zmena právnych noriem – osobitné podmienky pre poistenie vývozu PL firiem do vojnou zničených krajín a obnova poistenia krátkodobých pohľadávok v exportných kontraktoch s UA dodávateľmi.
V polovici júla 2023 Sejm PL prijal pozmeňujúci a doplňujúci návrh k zákonu o poistení zaručeného vývozu. Umožní poľskej poisťovacej spoločnosti KUKÉ zaistiť poistné riziko vykonávania podnikateľskej činnosti vo vojnou zničených krajinách.
KUKÉ obnovila možnosť poistenia krátkodobých pohľadávok v exportných kontraktoch s ukrajinskými dodávateľmi od júna 2022.
3. Podpora ukrajinských zákonodarcov pri úprave UA zákona o verejnom obstarávaní podľa PL vzoru PL ponúka svoje skúsenosti s tvorbou a implementáciou zákona o verejnom obstarávaní v súlade s požiadavkami EÚ. Ak by UA predpisy vychádzali z poľských, pre PL podnikateľov by bolo jednoduchšie ich používať.
4. PL investičná a obchodná agentúra PAIH zvyšuje aktivitu v UA-zázemie pre PL firmy
Dňa 5. júla 2023 sa do Kyjeva vrátila kancelária Poľskej investičnej a obchodnej agentúry, ktorá od ruského útoku vo februári 2022 pôsobila z Poľska. Plánom je zvýšiť počet zamestnancov z dvoch na desať a otvoriť druhú kanceláriu na západnej Ukrajine. Kancelária PAIH v Kyjeve má pôsobiť ako kontaktné miesto pre spoločnosti, ktoré majú záujem o obchod s Ukrajinou alebo investície. Spoločnosti, ktoré sa chystajú expandovať, môžu tiež využívať jej priestory skôr, ako si nájdu vlastné kancelárie.
5. Zriadenie kancelárie pre obnovu UA Varšavským podnikovým inštitútom v L'vove, ďalšie budú v Kyjeve, Lucku a Vinnycji.
Cieľom je podpora PL firiem pri rekonštrukcii UA, partnerstiev s UA firmami. PL chce demonštrovať, že je "prítomné priamo na mieste", aby tak podporilo svojich podnikateľov pri nadväzovaní kontaktov a monitorovaní investičných potrieb. Kancelárie majú primárne spolupracovať s prihraničnými regiónmi, skúmať potenciálne partnerstvá medzi PL a UA spoločnosťami v rámci rekonštrukčných projektov a vytvárať špeciálne ekonomické zóny.
6. Spracovanie zoznamu PL spoločností, ktoré majú záujem zúčastniť sa na obnove UA Ukrajiny.
PAIH spracovala zoznam 2100 PL firiem so záujmom o projekty obnovy UA s vopred špecifikovanými odvetvami: výstavba a dokončovanie budov, farmaceutické a medicínske zariadenia, agro-potravinárstvo, automobilový priemysel, stroje a zariadenia, IKT, energický priemysel. V 03/2023 bol zverejnený katalóg v PL jazyku, aktuálne je preložený do angl. jazyka a pripravuje sa preklad do ukrajinčiny.
Zoznam PL firiem slúži aj pre PAIH, ktorá registrovaným spoločnostiam zasiela informácie o potenciálne zaujímavých tendroch.
7. Školenia PAIH pre PL firmy s záujmom o účasť na obnove UA
PAIH organizuje školenia, zamerané na osvojenie si špecifik ukrajinského právneho systému, osobitne práva verejného obstarávania a poskytuje informácie o predpisoch, ktoré sa v PL pripravujú a budú venované spolupráci s UA. PAIH realizuje tiež s firmami priemyselné konzultácie. PAIH spustila špeciálnu webovú

stránku: Odbudowa Ukrajiny a registrovaní podnikatelia dostávajú newsletter s aktuálnymi udalosťami a informáciami.

8. Organizovanie pravidelných obchodných misií z PL na UA
Misia, spojená s otvorením kancelárie PAIH v Kyjeve, priťahla veľký záujem PL spoločností zo stavebného a energetického sektora. Pripravujú sa ďalšie misie.
9. PL verejné investície do zlepšenia kapacity hraníc s UA a do infraštruktúrnych projektov UA
V segmente obnovy UA sa veľmi výrazne aktivizujú štátne firmy, resp. firmy s účasťou štátu, ktoré dostali túto úlohu tak trochu „príkazom“ od PPV a ministra št. majetku PL J. Sasina.
Začiatkom júla 2023 UA vyhlásila nový tender na rozšírenie hraničného priechodu Medyka-Šehyne. Predchádzajúci tender na túto investíciu v roku 2018 vyhrala poľská firma Unibep, ale v marci t.r. nový dozorný orgán (Colná správa Ukrajiny) odstúpil od zmluvy, čo viedlo ku konfliktu. Splnomocnenkyňa vlády pre poľskoukrajinskú rozvojovú spoluprácu ubezpečila UA stranu, že PL vláda si túto záležitosť s UA stranou vyjasnila a nové výberové konanie prebehne efektívne a spravodlivo. Modernizácia sa má financovať čiastočne z úveru poskytnutého PL a čiastočne z finančných prostriedkov EÚ.
Na PL strane prebiehajú zároveň aj konania o malých cestných investíciách – najdôležitejší projekt, t. j. rozšírenie cesty Przemysl-Medyka, bol dokončený s účasťou spoločnosti STH (Solidarity Transport Hub – firma s podielom štátu) vo 4.štvrtroku 2022. Začiatkom r.2023 STH tiež podpísala dohodu s UA železnicami o prepojení Varšavy a Kyjeva vysokorýchlostnou železnicou.
10. Štátna PL banka v UA (KredoBank) sa pripravuje slúžiť PL investorom
KredoBank, ktorú vlastní PKO BP a pôsobí na UA, už niekoľko mesiacov rozvíja svoju ponuku pre PL podnikateľov a investuje do digitalizácie. Začiatkom roka začala s integráciou s UA systémom Diia (ekvivalent poľského ePUAP), ktorý umožňuje elektronické podpisovanie dokumentov. V konečnom dôsledku bude chcieť ponúknuť spoločnostiam, ktoré si v ňom zriadia účet, možnosť pripojenia k UA vládnomu systému verejného obstarávania prostredníctvom bankových systémov.
11. Bilaterálne Memorandum o spolupráci pri obnove UA s Ukrajinou
V otázke obnovy Ukrajiny PL postupuje predovšetkým po bilaterálnej línii priamo s UA a súčinnosť s medzinárodnými donormi je komplementárna. Memorandum o spolupráci na obnove UA bolo podpísané ukrajinskou stranou počas návštevy PREZ UA Zelenského vo Varšave (minister rozvoja a technológií PL W. Buda a podpredseda vlády Ukrajiny O. Kubrakov). UA strana sa v memorande zaviazala poskytovať PL pravidelné informácie o plánoch a projektoch, vrátane vyhlásených tendrov, realizovaných v rámci Národného programu obnovy Ukrajiny. PL strana deklaruje svoju pripravenosť informovať ukrajinských partnerov o PL firmách, ktoré majú záujem podieľať sa na obnove Ukrajiny, vrátane dodávok potrebného materiálu a výrobkov.
12. Memorandá PL o spolupráci s inými mimoeurópskymi krajinami na obnove Ukrajiny
Takéto memorandum bolo podpísané s Južnou Kóreou 13.7.2023 počas návštevy juhokórejského prezidenta Yoon Suk Yeola. Ide o 5-ročné memorandum o spolupráci PL a KR na obnove Ukrajiny. V rámci povojnovej obnovy sa očakáva spolupráca hlavne v oblastiach ako sú stavebníctvo, dopravná infraštruktúra, inžinierske siete, IT riešenia. Memorandum tiež posilní a podporí ďalší rozvoj hospodárskych vzťahov medzi PL a Južnou Kóreou, ktorá je jedným z hlavných zahraničných investorov v PL.
13. Humanitárna pomoc UA
PL buduje kontajnerové mestá pre vnútorne vysídlené osoby na Ukrajine. Darovalo generátory energie a pokračuje v dodávkach paliva.
14. Geografický a sektorový fokus pri obnove UA
Geografický fokus PL: Charkovská oblasť, ale predovšetkým Lvovská oblasť (bývalá poľská Galícia - Halič), tu sektorový fokus dopravná infraštruktúra
Ostatný sektorový fokus PL: sociálna infraštruktúra (nemocnice, školy/škôlky), farmaceutické a medicínske zariadenia, agropotravinárstvo, automobilový priemysel, stroje a zariadenia, IKT, energetický priemysel.